

Försvarsdepartementet
Enheten för samordning av samhällets
krisberedskap

fo.remissvar@regeringskansliet.se

fo.ssk@regeringskansliet.se

Vår referens: Dnr 23-21091

Remissvar avseende promemorian om aktivering av civilplikt inom den kommunala räddningstjänsten och elförsörjningsområdet, Fö2023/01488

Post- och telestyrelsen (PTS) har enligt 1 § förordningen (2007:951) med instruktion för Post- och telestyrelsen ett samlat ansvar inom postområdet och området för elektronisk kommunikation.

PTS har med utgångspunkt från myndighetens verksamhetsområde inga synpunkter i sak med anledning av den del som rör civilplikt inom den kommunala räddningstjänsten. PTS har dock, med utgångspunkt från myndighetens verksamhetsområde, följande synpunkter vad gäller den del som rör civilplikt inom elförsörjningsområdet.

PTS delar den uppfattning som framförs i promemorian om att mer skyndsamma åtgärder som kan stärka det civila försvaret behövs i avvaktan på den pågående utredningen (dir. 2023:116). PTS menar att samma överväganden i detta avseende bör gälla för försörjning av elektroniska kommunikationer. Även gällande elektroniska kommunikationer är det vanligt att köpa in externa utförare för drift, underhåll och löpande behov, och beroendet innebär en risk för att viktiga funktioner inte kan upprätthållas vid höjd beredskap då efterfrågan på personal kan komma att öka mer än vad de externa utförarnas befintliga personalstyrka kan tillgodose.

Den remitterade promemorian avser författningsändringar och övriga åtgärder som behöver vidtas inför en tillfällig aktivering av civilplikt inom den kommunala räddningstjänsten respektive elförsörjningsområdet. PTS vill med anledning av detta framhålla följande. Det bör förtydligas huruvida behovet av specialistkompetens inom elektronisk kommunikation för att upprätthålla elförsörjningen omfattas av Svenska kraftnäts analysuppdrag. Därutöver menar PTS att det bör övervägas om förordningen om totalförsvarsplikt (1995:238) bör ändras genom att drift och underhåll inom verksamhet för elektronisk kommunikation läggs in i bilagan.

Beroendet mellan nät för elförsörjning och nät för elektroniska kommunikationer är nära sammanlänkat. Strömförsörjning krävs för aktiv infrastrukturutrustning, och elektronisk kommunikation krävs för övervakning och styrning av så kallade smarta elnät. Kabelinfrastrukturerna placeras ofta bredvid eller nära varandra, nedgrävda eller upphängda i mast.

Kvalifikation för att arbeta med starkström, svagström och fibersvetsning är nödvändiga kompetenser i sammanhanget. Det är generellt sett bolag med gemensamma resurser som utför arbeten inom dessa tre områden (med exempelvis gemensam personal, lokaler, utrustning, grävningstreprenader, fordonsflotta, samma geografiska område för anläggningar och reparation, m.m.). En svetsning av fiberoptisk kabel blir ofta nödvändig vid reparation, vilket är ett exempel på en kompetens som kan bli förbisedd om fokus språkmässigt endast ligger på elförsörjning.

Detta ömsesidiga beroende medför enligt PTS att de rättsliga förutsättningar som promemorian redogör för bör inkludera säkerställande av att kompetens för drift och underhåll inom verksamhet för elektronisk kommunikation beaktas. Ett ändamålsenligt tillvägagångssätt bör enligt PTS vara att sådan verksamhet inom elektronisk kommunikation läggs in i bilagan till förordning (1995:238) om totalförsvarsplikt, samt aktiveras på motsvarande sätt som föreslaget för kommunal räddningstjänst och elförsörjning.

Avslutningsvis vill PTS uppmärksamma att kompetensutveckling inom elektroniska kommunikationer ofta kan samordnas med kompetens inom elförsörjning.

Detta yttrande har beslutats av divisionschefen Catarina Wretman. I ärendets slutliga handläggning har även juristen Sofie Hagman (föredragande) deltagit.

